श्यावाश्व आत्रेयः।मरुतोऽग्नमरुतौ वा। त्रिष्टुप्, ७-८ जगती।

ईळे॑ अ॒ग्निं स्ववस॑ं॒ नमो॑भिरि॒ह प्र॑स॒त्तो वि च॑यत्कृ॒तं नः॑।
रथै॑रिव॒ प्र भ॑रे वाज॒यद्भिः॑ प्रदक्षि॒णिन्म॒रुतां॒ स्तोम॑मृध्याम्॥ ५.०६०.०१

प्रसक्तः- भवदासक्तियुक्तः सन्। इह- अत्र। नमोभिः- वन्दनैः। स्ववसम्- शोभनरक्षकम्। अग्निम्। ईळे- स्तौमि। नः- अस्माकम्। कृतम्- रचितं यज्ञम्। वि- विशेषेण। चयत्- जानातु। रथैरिव। वाजयद्भिः- सद्गतिकामैर्भावनैः। प्र- प्रकर्षेण। भरे- सम्पादयामि। प्रदक्षिणित्- प्रादक्षिण्येन। मरुताम्- प्राणविशेषणानाम्। स्तोमम्- मन्त्रम्। ऋध्याम्- सम्पन्नं करोमि ॥१॥

आ ये त॒स्थुः पृष॑तीषु श्रु॒तासु॑ सु॒खेषु॑ रु॒द्रा म॒रुतो॒ रथे॑षु।
वना॑ चिदुग्रा जिहते॒ नि वो॑ भि॒या पृ॑थि॒वी चि॑द्रेजते॒ पर्व॑तश्चित्॥ ५.०६०.०२

श्रुतासु- श्रुतिप्रसिद्धासु। पृषतीषु। सुखेषु- अनायासगतिषु। रथेषु। ये। रुद्राः- रुद्रजाः। मरुतः। आ- आभिमुख्येन। तस्थुः। उग्राः- उग्राणि। वना- वनानि। नि गच्छन्ति- नितरां सरन्ति। वः- युष्माकम्। भिया- भीत्या। पृथिवी- भूमिः। पर्वतः- मेघः। चित्- अपि। रेजते- कम्पते ॥२॥

पर्व॑तश्चि॒न्महि॑ वृ॒द्धो बि॑भाय दि॒वश्चि॒त्सानु॑ रेजत स्व॒ने वः॑।

यत्क्रीळ॑थ मरुत ऋष्टि॒मन्त॒ आप॑ इव स॒ध्र्य॑ञ्चो धवध्वे॥ ५.०६०.०३

वः- युष्माकम्। स्वने- शब्दे। वृद्धः। महि- महान्। पर्वतः- मेघः। बिभाय- भयं प्राप्नोति। दिवः- नभसः। सानु- उत्कृष्टप्रदेशः। चित्- अपि। रेजते- कम्पते। यत्- यदा। ऋष्टिमन्तः- आयुधयुक्ताः। मरुतः। क्रीळथ- विहरथ। तदा। आप इव- उदकानीव। सध्र्यञ्चः- सहाञ्चनाः। धवध्वे- धावथ ॥३॥

व॒रा इ॒वेद्दे॑व॒तासो॒ हिर॑ण्यैर॒भि स्व॒धाभि॑स्त॒न्वः॑ पिपिश्रे।

Dr. Rangaji
WEBOLIM

श्रि॒ये श्रेयां॑सस्त॒वसो॒ रथे॑षु स॒त्रा महां॑सि चक्रिरे त॒नूषु॑॥ ५.०६०.०४

वरा इव- श्रेष्ठा इव । रैवतासः- सम्पद्वन्तः । हिरण्यैः- सुवर्णकान्तिभिः । स्वधाभिः- स्वधारणाभिः । तन्वः- स्वदेहान् । अभि पिपिश्रे । श्रेयांसः- क्षेमकराः । तवसः- बलिनः । रथेषु । सत्रा- सहिताः । श्रिये- मङ्गळाय । तनूषु- देहेषु । महांसि । चक्रिरे- अकुर्वन् ॥४ ॥

अ॒ज्ये॒ष्ठासो॒ अक॑निष्ठास ए॒ते सं भ्रात॑रो वावृधुः॒ सौभ॑गाय।
युवा॑ पि॒ता स्वपा॑ रु॒द्र ए॑षां सु॒दुघा॒ पृश्निः॑ सु॒दिना॑ म॒रुद्भ्यः॑॥ ५.०६०.०५

अज्येष्ठासः अकनिष्ठासः- समाः । एते- इमे । भ्रातरः- सोदराः । सौभगाय- सौभाग्याय । ववृधुः- अवर्धन्त । एषाम्- एतेषाम् । पिता- जनकः । युवा- तरुणः । स्वपाः- शोभनकर्मा । रुद्रः । सुदुघा- सुष्ठु दोग्ध्री । पृश्निः- अन्तरिक्षदेवता । मरुद्भ्यः । सुदिना- सुदिनानि यच्छति ॥५ ॥

यदु॑त्त॒मे म॑रुतो मध्य॒मे वा॒ यद्वा॑व॒मे सु॑भगासो दि॒वि ष्ठ।
अतो॑ नो रुद्रा उ॒त वा॒ न्वि॒१॒स्याग्ने॑ वि॒त्ताद्ध॒विषो॒ यद्यजा॑म॥ ५.०६०.०६

उत्तमे- उत्कृष्टे स्थाने । मध्यमे । अवमे- अधमे स्थाने । दिवि- नभसि । सुभगासः- सौभाग्यवन्तः । मरुतः । स्थ- भवथ । अतः- स्थानत्रयात् । रुद्राः- हे रुद्रजाः । नः- अस्मदर्थम् । आगच्छत । उत वा- अथवा । यत्- यद्धव्यम् । यजाम- समर्पयाम । तत् । हे अग्ने । वित्तात्- विद्धि ॥६ ॥

अ॒ग्निश्च॒ यन्म॑रुतो विश्ववेदसो दि॒वो वह॑ध्व॒ उत्त॑रा॒दधि॒ ष्णुभिः॑।
ते म॑न्दसा॒ना धुन॑यो रिशादसो वा॒मं ध॑त्त॒ यज॑मानाय सुन्व॒ते॥ ५.०६०.०७

अग्निश्च मरुतः- हे साग्नयो मरुतः । विश्ववेदसः- हे सर्वज्ञाः । उत्तरात्- उत्तमात् । दिवः- नभसः । अधि । स्नुभिः- सानुभिरुपरिप्रदेशे । वहध्वे- उह्यध्वे । ते- अमी । मन्दसानाः- सन्तुष्टाः । धुनयः- कम्पकाः । रिशादसः- शत्रुनाशकाः । सुन्वते- रसनिष्पादकाय । यजमानाय- दानशीलाय । वामम्- कल्याणम् । धत्त- यच्छत ॥७ ॥

अग्ने॑ म॒रुद्भिः॑ शु॒भय॑द्भि॒र्ऋक्व॑भिः॒ सोमं॑ पिब मन्दसा॒नो ग॑णा॒श्रिभिः॑।

Dr. Ranganji
WEBOLIM

पा॒वके॑भिर्विश्वमि॒न्वेभि॑रा॒युभि॒र्वैश्वा॑नर प्र॒दिवा॑ के॒तुना॑ स॒जूः॥ ५.०६०.०८

अग्ने। शुभयद्भिः- शोभनैः। ऋक्वभिः- स्तुत्यैः। गणश्रिभिः- गणभूतैः। पावकेभिः- शोधकैः। विश्वमिन्वेभिः- सर्वप्रीणयितृभिः। मरुद्भिः। मन्दसानः- सन्तुष्टः। प्रदिवा- दीप्तिमत्या। केतुना- प्रज्ञया। सजूः- सङ्गतः सन्। वैश्वानर- सर्वनरहित। सोमम्- रसम्। पिब- अनुभव ॥८॥

Dr. Ranganji

WEBOLIM